

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร¹

ศศินิภา บุญนวงษ์²

กรมสรรพากรเป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีวัตถุประสงค์ในการหารายได้เพื่อให้เพียงพอกับรายจ่ายของรัฐ รัฐจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดเก็บภาษีจากประชาชน เพื่อให้การจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รัฐจึงต้องหามาตรการบังคับจัดเก็บภาษี ดังนั้น เพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดนโยบายทางภาษีและออกกฎหมายภาษี ประเทศไทยมีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากรเรียกว่า “ประมวลรัษฎากร” ซึ่งกำหนดวิธีการจัดเก็บภาษีอากรประเภทต่างๆ รวมถึงวิธีการบังคับจัดเก็บภาษีอากร เพื่อให้การดำเนินการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรสอดคล้องกับหลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดี มีประสิทธิภาพ เมื่อมีหนี้ภาษีอากรที่ต้องชำระแต่ไม่สามารถชำระให้ครบถ้วนได้ภายในกำหนดระยะเวลาของการยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษีอากรสำหรับภาษีแต่ละประเภทภาษีหรือกรณีที่เจ้าพนักงานประเมินให้ชำระภาษีอากร หากไม่มีการชำระให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งการประเมินภาษีอากรก็จะทำให้นักคณนั้นต้องตกอยู่ในฐานะผู้เป็นลูกหนี้ภาษีอากร กรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรไม่เสียภาษีอากรหรือเสียภาษีอากรไม่ครบถ้วน เรียกว่า “ผู้ค้างภาษีอากร” ซึ่งประมวลรัษฎากรมาตรา 12 กำหนดวิธีการบังคับชำระภาษีอากรค้างไว้ โดยกำหนดให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดชอบเสียภาษีอากรหรือนำส่งภาษีอากรหรือผู้ค้างภาษีอากรได้ทั่วราชอาณาจักร ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษสำหรับการบังคับชำระหนี้ภาษีอากรโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการยุติธรรมทางศาล ซึ่งเป็นการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐบังคับเอากับทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรให้มีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น การบังคับชำระหนี้ โดยวิธีการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรตามมาตรา 12 แห่งประมวลรัษฎากร ถือเป็นมาตรการหนึ่งในกระบวนการเร่งรัดจัดเก็บหนี้ภาษีอากร เริ่มต้นจากการยึดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรและแจ้งการยึดทรัพย์สินให้ผู้ค้างภาษีอากรทราบ หากผู้ค้างภาษีอากรไม่ชำระภาษีอากรค้างให้ครบถ้วน เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการขออนุญาตขายทรัพย์สินจากผู้มีอำนาจสั่งขายทอดตลาดภายใน 45 วันนับแต่วันที่ได้อึดทรัพย์สิน

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิลา ภักดีคง และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คนพร จิตต์จรุงเกียรติ และรองศาสตราจารย์ ดร.พันธ์เทพ วิฑิตอนันต์

²นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อย่างไรก็ตาม ประมวลรัษฎากรมิได้บัญญัติเกี่ยวกับวิธีการขายทอดตลาดทรัพย์สินไว้โดยเฉพาะ แต่บัญญัติให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไป ซึ่งปัจจุบัน กรมสรรพากรได้กำหนดวิธีการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรเพื่อให้เจ้าหน้าที่ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เรียกว่า “ระเบียบกรมสรรพากร ว่าด้วยการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร พ.ศ.2553” ซึ่งในปัจจุบันประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน แต่ประมวลรัษฎากรซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษยังกำหนดให้การขายทอดตลาดทรัพย์สินของกรมสรรพากรต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไป ยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอ และระเบียบกรมสรรพากร ว่าด้วยการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร พ.ศ.2553 มิได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งแต่อย่างใด ทำให้เกิดปัญหาบางประการที่สมควรได้รับการแก้ไขเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาแรกเป็นเรื่องของการกำหนดราคาทรัพย์สินที่ขายทอดตลาด ในส่วนของการประเมินราคาทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรเพื่อการขายทอดตลาด กรมสรรพากรได้วางหลักเกณฑ์ในการประเมินราคาทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรไว้ในระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร พ.ศ.2553 ข้อ 12 ซึ่งคณะกรรมการขายทอดตลาดจะเป็นผู้ประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อขายทอดตลาด หากเป็นอสังหาริมทรัพย์พิจารณาจากราคาประเมินเพื่อใช้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ราคาซื้อขายจําเอง หรือขายฝากครั้งสุดท้ายของทรัพย์สินที่ยึดและที่ดินข้างเคียง ราคาที่ดินข้างเคียงในตำบลนั้นหรือตำบลใกล้เคียงซึ่งบุคคลอื่น หรือคณะกรรมการขายทอดตลาดได้ขายหรือขายทอดตลาดไปแล้ว หรือราคาที่ซื้อขายกันในห้องตลาด โดยพิจารณาว่าราคาใดสูงกว่ากันให้ใช้ราคานั้นเป็นราคาประเมินทรัพย์สินเพื่อขายทอดตลาด กรณีทรัพย์สินให้ประเมินราคาซื้อขายกันในห้องตลาดหรือตามสภาพเก่าใหม่ของทรัพย์สินนั้น และในกรณีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ติดภาระจํานำภาระจําเอง หรือภาระผูกพันอื่นใด ให้กำหนดราคาเริ่มต้นในการขายทอดตลาดทรัพย์สินเช่นเดียวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยปลอดการจําเองหรือปลอดภาระผูกพันในทางจําเอง ซึ่งมีให้นําราคาที่ติดภาระจํานำภาระจําเอง หรือภาระผูกพัน มาหักออกจากราคาเริ่มต้นในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร ซึ่งยังคงมีปัญหากับการกำหนดราคาประเมินทรัพย์สินที่ใช้เป็นราคาเริ่มต้นในการขาย เนื่องจากการประเมินราคาทรัพย์สินเป็นดุลพินิจของเจ้าพนักงาน โดยไม่มีกรอบหรือหลักเกณฑ์อย่างใดในการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการขายทอดตลาดทรัพย์สิน และยังขาดความชัดเจนในเรื่องของการอ้างอิงราคาส่งปลูกสร้างว่าจะใช้ราคาจากหน่วยงานใด ในส่วนการประเมินราคาทรัพย์สินที่ติดภาระจํานำ ภาระจําเอง หรือภาระผูกพันอื่นใด ให้กำหนดเช่นเดียวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยปลอดการจําเองหรือปลอดภาระผูกพันในทางจําเอง ทำ

ให้ไม่สามารถขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรได้ เพราะผู้ซื้อจะต้องรับภาระผูกพันติดไปกับทรัพย์สินนั้นด้วย โดยมีได้นำราคาที่ติดภาระจำนำ ภาระจำนอง หรือภาระผูกพัน มาหักออกจากราคาเริ่มต้นเสียก่อน จึงทำให้ไม่มีผู้สนใจเข้าสู่ราคา จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นอาจส่งผลให้การประเมินราคาทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาดสูงหรือต่ำเกินไป เป็นสาเหตุทำให้ไม่สามารถขายทอดตลาดทรัพย์สินได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว หรือขายได้ในราคาต่ำกว่าความเป็นจริงมาก ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมและทำให้ผู้ค้างภาษีอากรที่ถูกยึดทรัพย์สินเพื่อขายทอดตลาดได้รับความเสียหาย เพราะถ้ากำหนดราคาประเมินเริ่มต้นต่ำเกินไป หากขายทอดตลาดได้ก็อาจจะนำเงินมาชำระภาษีอากรค้างไม่ครบถ้วน เป็นเหตุให้ผู้ค้างภาษีอากรยังคงต้องรับผิดชอบจำนวนหนี้ภาษีอากรที่เหลืออยู่ และต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือหากกำหนดราคาเริ่มต้นสูงเกินไปก็จะมีผู้สนใจเข้าสู่ราคา และขายทอดตลาดไม่ได้ ผู้ค้างภาษีอากรก็ไม่สามารถนำเงินมาชำระภาษีอากรค้างได้

ประเด็นปัญหาที่สอง การคัดค้านการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร พ.ศ.2553 ข้อ 18 (ข) ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรนั้น ก่อนที่ผู้ทอดตลาดจะเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดที่คณะกรรมการเห็นว่าป็นราคาที่สมควรขายได้ ผู้ค้างภาษีอากรหรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินนั้น อาจคัดค้านว่าราคาดังกล่าวมีจำนวนต่ำเกินไปสมควรในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการเลื่อนการขายทอดตลาดทรัพย์สินออกไป เพื่อให้ผู้ค้างภาษีอากรหรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินนั้นไม่ว่าจะเป็นบุคคลที่คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หากผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าวต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป โดยให้ผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับการเสนอราคาดังกล่าวเป็นระยะเวลา 30 วัน นับแต่วันที่เสนอราคาดังกล่าว และในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในจำนวนไม่สูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อนหรือไม่มีผู้ใดเสนอราคาเลย ให้ผู้ทอดตลาดเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน แต่หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไปในจำนวนสูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน ให้ผู้ทอดตลาดเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2560 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้การขายทอดตลาดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตามมาตรา 331 เพื่อให้การขายทอดตลาดเป็นไปด้วยความเที่ยงธรรม บุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีมีสิทธิเต็มที่ในการเข้าสู่ราคาเองหรือหาบุคคลอื่นเข้าสู่ราคาเพื่อให้ได้ราคาตามที่ตนต้องการและเมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายทอดตลาดให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดแล้ว ห้ามมิให้บุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีทั้งหลายหยิบยกเรื่องราคาที่ได้อาจการขายทอดตลาดมีจำนวนต่ำเกินไปสมควรมาเป็นเหตุขอให้มีการเพิกถอนการขายทอดตลาดนั้นอีก เพราะแต่เดิมการขายมักมีการ

คัดค้านการขายค่อนข้างมาก กว่าที่จะขายได้ก็ใช้เวลานาน และกลายเป็นมีการใช้การคัดค้านราคาต่ำเป็นช่องทางในการประวิงคดีอีกด้วย จึงได้มีการยกเลิกวิธีการคัดค้านราคาต่ำออกไป ทำให้มีปัญหาในทางกฎหมายว่า กฎหมายที่มีศักดิ์ต่ำกว่า คือ มีลำดับชั้นต่ำกว่าจะขัดหรือแย้งต่อกฎหมายที่มีศักดิ์สูงกว่า หรือมีลำดับชั้นสูงกว่ามิได้ ดังนั้นกฎหมายที่มีศักดิ์หรือลำดับชั้นต่ำกว่า จะต้องออกหรือตราออกมาให้มีข้อความสอดคล้องกับกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์สูงกว่า หากบัญญัติามีข้อความขัดแย้งหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายที่มีศักดิ์สูงกว่า หรือมีลำดับชั้นสูงกว่าแล้ว จะมีผลให้กฎหมายที่มีศักดิ์ต่ำกว่าใช้บังคับมิได้ ไม่ว่ากฎหมายที่มีศักดิ์หรือลำดับชั้นสูงกว่าจะประกาศใช้ก่อนหรือหลังก็ตาม รวมทั้งกรณีเกิดปัญหาในการวินิจฉัยและการตีความกฎหมาย โดยยึดหลักว่ากฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ขณะนั้นต้องให้กฎหมายที่มีศักดิ์ระดับเดียวกันหรือสูงกว่ามาแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก จึงจะมีผลบังคับได้ตามกฎหมาย

ประเด็นปัญหาสุดท้าย การเข้าครอบครองทรัพย์สินที่ซื้อจากการขายทอดตลาด เมื่อมีผู้ซื้อทรัพย์สินได้จากการขายทอดตลาด ตามระเบียบกรมสรรพากร ว่าด้วยการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร พ.ศ. 2553 ข้อ 19 กำหนดไว้ว่า เมื่อผู้ซื้อทรัพย์สินชำระราคาครบถ้วนตามสัญญาแล้ว ในกรณีที่เป็นการชำระหนี้กรรมสิทธิ์ยอมโอนไปยังผู้ซื้อตั้งแต่วันที่สัญญาซื้อขายได้สำเร็จบริบูรณ์ กรณีอสังหาริมทรัพย์ หรืออสังหาริมทรัพย์ที่ต้องจดทะเบียนตามกฎหมาย เช่น เรือที่มีระวางตั้งแต่ 5 ตันขึ้นไป แพ สัตว์พาหนะ หรืออสังหาริมทรัพย์ประเภทที่ต้องแก้ไขทะเบียนชื่อผู้เป็นเจ้าของ เช่น อวูรป็น รอยนต์ เป็นต้น และผู้มีอำนาจสั่งขายทอดตลาดทรัพย์สินแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรับจดทะเบียนและนิติกรรมเกี่ยวกับการนั้นๆ จัดการโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินให้แก่ผู้ซื้อแล้ว ยังคงมีปัญหาในกรณีที่ดินหรือที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง เมื่อผู้ซื้อทรัพย์สินจะเข้ายึดถือครอบครองและใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินที่ตนเองซื้อได้จากการขายทอดตลาด ปรากฏว่าพบผู้ค้างภาษีอากร หรือบริวารของผู้ค้างภาษีอากร ผู้เช่าอสังหาริมทรัพย์ หรือบุคคลอื่นอาศัยอยู่ในอสังหาริมทรัพย์นั้น ผู้ซื้อก็ต้องดำเนินการเจรจาตกลงให้ผู้ที่อยู่อาศัยอยู่ในอสังหาริมทรัพย์นั้นออกไปจากอสังหาริมทรัพย์นั้น ซึ่งถ้าผู้อยู่อาศัยไม่ยินยอมออกไปอีก ผู้ที่ซื้อก็ต้องดำเนินการฟ้องขับไล่เป็นคดีใหม่ต่อศาลแพ่งเอง ในบางครั้งบุคคลภายนอกอาจมีสิทธิบางประการที่จะสามารถยกขึ้นโต้แย้งผู้ซื้อได้ และเมื่อใดที่สิทธิของผู้ซื้อถูกโต้แย้งได้ เพราะบุคคลภายนอกมีสิทธิดีกว่า เมื่อนั้นผู้ซื้อถูกรอนหรือตัดทอนสิทธิที่ดินมี เมื่อผู้ซื้อถูกก่อการรบกวนขัดสิทธิในอันที่จะครอบครองทรัพย์สินโดยปกติสุข หรือทำให้ผู้ซื้อไม่ได้รับประโยชน์สมดังมุ่งหมาย เช่นนี้ผู้ขายจะต้องรับผิดชอบ เพราะในท้ายที่สุดบุคคลที่จะผูกพันเป็นคู่สัญญากับผู้ซื้อทรัพย์สินก็คือเจ้าของทรัพย์สินนั้น โดยเจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สิน เพียงแต่เงินดังกล่าวจะต้องถูกกันไว้เพื่อชำระให้แก่ผู้มีอำนาจในการขายทรัพย์สินนั้นก่อน ในขณะที่เดียวกันเจ้าของทรัพย์สินก็ต้องรับผิดชอบเมื่อเกิดการรอนสิทธิในทรัพย์สินนั้นตาม มาตรา 475 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ส่วนความรับผิดชอบของผู้ขายจะเป็นประการใดได้บ้างนั้น กฎหมายมิได้ระบุไว้โดยชัดแจ้ง ถึงแม้การขายทอดตลาดทรัพย์สินตามประมวล

รัฐบาล จะบัญญัติให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้โดยอนุโลมก็ตาม เนื่องจากทรัพย์สินที่นำออกขายทอดตลาดเป็นทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรมีลูกหนี้ตามคำพิพากษา และอธิบดีกรมสรรพากรก็ไม่ใช่ศาล ประมวลรัฐบาลก็มีได้กำหนดให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจพิเศษที่จะมีคำสั่งบังคับให้ผู้ที่อยู่อาศัยออกไปจากทรัพย์สินที่ขายทอดตลาดเหมือนกับศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 334 ซึ่งผู้ซื้อที่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ในเขตศาล (คดีเดิม) ให้ออกคำสั่งบังคับให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบริวารออกไปจากอสังหาริมทรัพย์นั้นได้โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีใหม่ เนื่องจากตามประมวลรัฐบาลและระเบียบกรมสรรพากร ว่าด้วยการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร พ.ศ.2553 ไม่ได้กำหนดมาตรการช่วยเหลือเยียวยาหรือแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผู้ซื้อทรัพย์สินได้เข้าครอบครองและใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินที่ซื้อได้จากการขายทอดตลาด ทำให้ผู้ซื้อทรัพย์สินประสบความยากลำบากในการต้องดำเนินการต่อไป ทำให้ผู้ซื้อทรัพย์สินได้ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแพ่ง ส่งผลกระทบให้ไม่มีผู้สนใจเข้าสู่อำนาจในการขายทอดตลาดทรัพย์สินของกรมสรรพากรเท่าที่ควร

จากการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ดังนี้

1. ควรแก้ไขปรับปรุงประมวลรัฐบาลและระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร พ.ศ.2553 โดยการกำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินราคาเริ่มต้นและราคาที่สมควรขายในการขายทอดตลาด โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการกำหนดราคาทรัพย์สิน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินราคาทรัพย์สินโดยตรง หรือกำหนดให้ราคาประเมินของคณะกรรมการกำหนดราคาทรัพย์สิน ราคาประเมินของเจ้าพนักงานประเมินราคาทรัพย์สิน หรือราคาประเมินของเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี แล้วแต่กรณี

2. ควรแก้ไขปรับปรุงประมวลรัฐบาลและระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร พ.ศ.2553 ในส่วนของการประเมินราคาส่งปลุกสร้าง โดยให้นำบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างสำนักงานกลางประเมินราคาทรัพย์สิน กรมธนารักษ์ หรือคณะอนุกรรมการประจำจังหวัด กรมธนารักษ์ มาใช้บังคับ หากกรณีที่บัญชีกำหนดราคาประเมินก่อสร้างอาคารฯ ดังกล่าวไม่ได้กำหนดราคาส่งปลุกสร้างประเภททรัพย์สินที่ทำการประเมินนั้นๆ ไว้ให้นำบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทยมาใช้แทน ในส่วนของการประเมินราคาให้นำตารางกำหนดอัตราร้อยละของค่าเสื่อมโรงเรือน และสิ่งปลูกสร้าง ตามระเบียบของคณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม หรือบัญชีประเมินราคาก่อสร้างอาคารของสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทยมาใช้

3. ควรแก้ไขปรับปรุงประมวลรัฐบาลและระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร พ.ศ.2553 ในกรณีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ติดภาระจำนำ ภาระจำนอง หรือภาระผูกพัน

อื่นใด ในการกำหนดราคาเริ่มต้นในการขายทอดตลาดทรัพย์สิน โดยการกำหนดหลักเกณฑ์ในการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์เช่นเดียวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยปลอดการจำนอง หรือปลอดภาระผูกพันในทางจำนอง หักด้วยยอดหนี้จำนองที่เป็นปัจจุบันตามที่ได้รับจำนองแจ้งมาก่อน

4. ควรแก้ไขระเบียบกรมสรรพากรว่าด้วยการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร พ.ศ.2553 ให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2560 โดยยกเลิกการคัดค้านว่าราคาขายทอดตลาดได้มีจำนวนต่ำเกินสมควรในกรณีที่มีการคัดค้านการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ผู้เสนอราคาสูงสุดยังต้องผูกพันกับการเสนอราคาเป็นระยะเวลา 30 วัน นับแต่วันที่เสนอราคากำหนดให้ผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับการเสนอราคาเป็นระยะเวลา 30 วันนับแต่วันที่เสนอราคานั้น

5. ควรแก้ไขประมวลรัษฎากรและระเบียบกรมสรรพากร ว่าด้วยการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากร พ.ศ.2553 กำหนดให้มีมาตรการช่วยเหลือเยียวยาหรือแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผู้ซื้อทรัพย์สินได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างภาษีอากรเข้าครอบครองทรัพย์สินและใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินที่ซื้อได้จากการขายทอดตลาดของผู้ค้างภาษีอากร โดยกำหนดให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจในการออกคำสั่งบังคับให้ผู้ค้างภาษีอากรหรือบริวารของผู้ค้างภาษีอากร ผู้เช่าอสังหาริมทรัพย์ หรือบุคคลอื่นที่อาศัยอยู่ในอสังหาริมทรัพย์นั้นออกจากที่ดินดังกล่าว โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีใหม่

เอกสารอ้างอิง

เจริญ ภักดีชนากุล. กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการบังคับคดี. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร, 2561.

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม. การระงับข้อพิพาททางภาษีอากร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2565.

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม. คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : ธนอรุณการพิมพ์, 2563.

คุณลักษณะ ตราชูธรรม. กฎหมายภาษีอากร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2563.

ทัศนีย์ เหลืองเรืองรอง. ความรู้ทั่วไปกฎหมายภาษี. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร, 2563.

วิมพัทธ์ ราชประดิษฐ์. กฎหมายภาษีอากรเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2565.

สุเมธ ศิริคุณโชติ และคณะ. ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2563, พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2563.

ฉันทนา นิมพาลี. ปัญหาการยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ จากการโอนอสังหาริมทรัพย์. วิทยานิพนธ์. นิติศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2560.

ณัฐวรรณ เรืองเดช. การบังคับชำระหนี้ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต.
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552.

นพมาศ เหมเวช. ปัญหาการทูลเกล้าการบังคับชำระหนี้ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร
มหาบัณฑิต. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555.

ประโมท พุทธสุภะ. สิทธิของผู้เสียภาษีกับการบังคับหนี้ภาษีอากรค้าง (ศึกษาภาษีตามประมวลรัษฎากร),
วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.

วรางคณา แสงสว่าง. ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการขายทอดตลาดทรัพย์สินเพื่อชำระหนี้ภาษีอากร ตามประมวล
รัษฎากร. สารนิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีประทุม, 2560